

Täysistunto

Torstai 5.11.2020 klo 16.02—18.34

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimintaan sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 184/2020 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan ja hallintovaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

18.07 **Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Hallituksen esityksessä ehdotetaan lainsäädäntömuutoksia, joita Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta vuonna 2017 annetun neuvoston asetuksen on katsottu edellyttävän. EPPOn toimivallassa on tutkia riippumattomana EU:n syyttäjäviranomaisena EU:n talousarvioon kohdistuvia rikoksia ja asettaa rikoksista epäillyt syytteeseen kansallisissa tuomioistuimissa. Virasto koostuu Luxemburgiin sijoittuvasta keskusvirastosta ja jäsenvaltioissa toimivista valtuutetuista Euroopan syyttäjäistä.

Värderade talman! EPPO inrättas som ett instrument för fördjupat samarbete och i dess verksamhet deltar i det här skedet 22 medlemsstater inklusive Finland. Utanför EPPO står just nu Irland, Danmark, Sverige, Polen och Ungern. Av dem har Irland och Danmark en särskild ställning inom området med frihet, säkerhet och rättvisa, och Sverige har redan meddelat att man för närvarande överväger att delta i EPPOs verksamhet.

Eli EPPO perustetaan tiiviimmän yhteistyön instrumenttina, ja sen toimintaan on perustamisvaiheessa osallistumassa Suomi mukaan luettuna 22 EU:n jäsenvaltiota. Tässä vaiheessa ulkopuolelle ovat jäämässä Irlanti, Tanska, Ruotsi, Puola ja Unkari, joista Irlanti ja Tanska ovat erityisasemassa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueilla ja Ruotsi on jo ilmoittanut harkitsevansa parhaillaan osallistumista EPPOn toimintaan.

Asetuksen mukaan EPPO voisi aloittaa toimintansa aikaisintaan marraskuussa, mutta todennäköiseltä vaikuttaa, että toiminta alkaa aikaisintaan ensi vuoden alusta. Lopullinen päivämäärä vahvistetaan ennen aloittamista annettavalla komission päätöksellä. EPPOn perustamisen tarkoituksena on puuttua EU:n taloudellisia etuja vahingoittaviin rikoksiin nykyistä tehokkaammin ja siten vähentää niistä unionille ja jäsenvaltioille aiheutuvia taloudellisia menetyksiä. Unionin taloudellisten etujen suojaaminen nykyistä tehokkaam-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 140/2020 vp

min on kaikkien jäsenvaltioiden mutta erityisesti niin sanottujen nettomaksajamaiden intressien mukaista.

Esityksessä ehdotetaan ensinnäkin säädettäväksi asetuksen säännöksiä täydentävä laki Suomen osallistumisesta EPPOn toimintaan. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi asetuksesta johtuvia muutoksia muun muassa esitutkintalakiin, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettuun lakiin ja Syyttäjälaitoksesta annettuun lakiin, ja lait ehdotetaan tulemaan voimaan EPPOn aloittaessa toimintansa.

Esityksessä ehdotetaan suoraan sovellettavaa asetusta täydentävää kansallista lainsäädäntöä. Esityksessä on tarkoin harkittu, mitä lainsäädäntömuutoksia voidaan pitää asetuksen kannalta mahdollisina ja perusteltuina. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan ja hallintovaliokunnan on annettava lausunto.